

Строго секретен инструктаж за „възродителния“ процес

Написано от Христо Христов
Понеделник, 30 Януари 2012 10:52

Сайтът **Държавна сигурност.com** публикува строго секретно предложение за инструктаж във връзка с провеждане на мероприятия за подмяна на турско-арабските имена на [Шесто управление](#) на ДС за борба с идеологическата диверсия.

Документът е от януари 1985 г. и е подписан от началника на Шесто ген. Антон Мусаков. Инструктажът съдържа организацията на работа, създадена в Шесто управление по насилствената кампания за смяна на имената на българските турци.

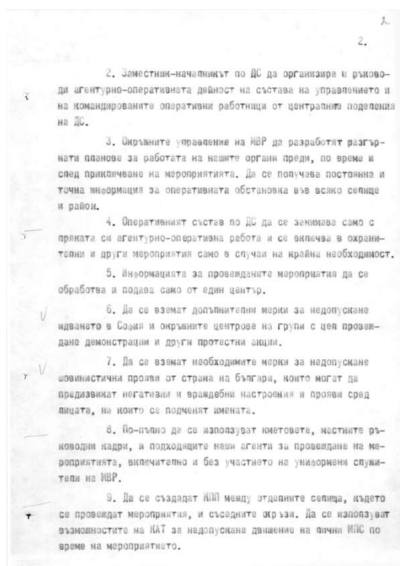
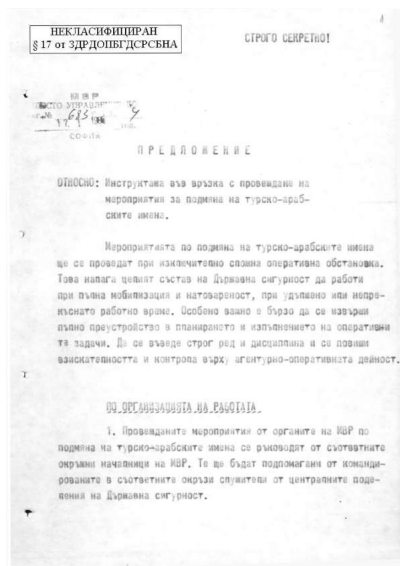
Дадени са указания как да се работи с агентурния апарат; действията на управлението при получаване на сигнали за „вражеска дейност“; оценка на обектите по различните разработки и анализа на материалите в оперативния отчет; подхода за работа с „вражеския контингент“; посочени са задачи по профилактичната дейност.

⋮

Дадени са кратки резюмета за обстановката към момента в различните окръзи с турско малцинство.

Документът е включен в сборника на комисията по досиетата [„Държавна сигурност – политическа полиция“](#), 2011 г.

Написано от Христо Христов
Понеделник, 30 Януари 2012 10:52

Написано от Христо Христов
Понеделник, 30 Януари 2012 10:52

3.

10. Незабавно да се изведат и не се допускат пребиваване по качето и да е било повод в районите, където се провеждат тези мероприятия, гражданите на Турция, западни и необвързани среди, включително и граждани на СФРБ и СФРЮзани.
11. В селщата, където се провежда приемничането, да се прекисне телефонната връзка, а след приспичването му под различни предози да не се дава възможност за телефонни разговори с Турция и други капиталистически страни.
12. Преди провеждането на мероприятията чрез волните области да се вземат запас отровни протурски националисти, които могат да се ангажират в пристъпна дейност.
13. Лица с турско-арабски имена, които могат да се ангажират във вражеска дейност, да се изведат от важните и укзани в диверсионно и противоповарно отношение области на промишлеността, транспорта, селското стопанство, селските за възрени и отровни ведомства, за гориво-смазочни материали, източници за питейна вода, язовири и др.
14. Да се подобри работата по изпизнените дадените укзани по линия на терора и та да се свърже с провежданите мероприятия за поддръжка на турско-арабските имена.
Да се обезпечи надеждна охрана на всички отговорни местни партийни и държавни ръководители, партийните комитети и народни съвети, като се вземат бързи и ефикасни мерки за поучаване на овероронна информация в приспична дейността на лицата, които се занимават или подготвят терористични актове.

4.

ПО РАБОТАТА С АГЕНТУРНАТА

1. Всеки оперативен работник да осигури бирзото поучаване на информация от агентурата, ДИ и други източници за замисли и намерения за извършване на остра подривна дейност – терор, диверсия, организиране масови безредици, нелегални организации и други националистически прояви.
2. На всички агенти с турско-арабски имена да се разясни политиката на партията във връзка с провежданите се мероприятия. Отдрито да им се постави въпроса, че те трябва да приемат български имена и активно съдействуват за успешното изпизване на тези мероприятия. Да се половат особени грижи за укрупняване на колективите се, включително и чрез запизване.
3. Да се осигури надеждна бирза двустранна връзка с всеки агент. Да се има предвид, че агентурната работа не се води при улеснена обстановка, при която не винаги е има възможност за лични контакти или поучаване на телефон. Да се отработат всички и за безлична връзка тайници, писма, турско спешно медицинска помощ от агента, използваване при крайна необходимост на патристично настроени български и местни партийни и държавни ръководители, като информацията им се поддържа от агента под такъв форма, че той да не бъде разширяван.
4. Да се ангажира цялата агентура за оказване положително влияние, включително разпизване на лица и групи, които подготвят остра и масова националистически прояви.
5. Бирза да се вербува нова агентура и се придобиват ДИ, предадено от средите на местните авторитети и лидери, които могат да оказват положително влияние на по-широк кръг лица. Работата с някои от тях да се организира и на базата на материалната заинтересованост запизване.

5.

6. Провежданите проактивни и оперативно-сведствени мероприятия да се използват най-плано за вербовачна работа. Подходими лица, които са се ангажирали в незначителна подривна дейност да се вербоват на основата на зливност.
7. Да се поставят под пълен агентурни контрол протурските националисти от средите на младежите, интелегентите, младежкото дървоенство и други лица, годни да увеличат в масова и остра подривна дейност големи групи от това население.
8. За поучаване на оперативна информация да се използват възможностите и не агенти-българи и патристично настроени граждани, с които се създават доверителни отношения.
9. Да се проведат мероприятия за проверка на агентурата и се вземат строги мерки, включително задържане, предаване на суд или въздориване в безопасна на агента, минали на предаването или съзнателно ни дезориентират.
10. След приключване на мероприятията да се използват по-плано възможностите за издржване на подходими агенти от един район в друг, между окръжните управления на ИВР, които и издржването на подходими агенти от централните подделения в окръжните.

ПО СЪЗДАВАТЕ.

1. Незабавно да се изпизват всички сигнали за намореня и подготвяне на остра и масова вражеска дейност. При потвърждаване на дадените, лицата взети на сигнала, да се задържат. Оперативно-сведствените групи на място да преценяват и

Строго секретен инструктаж за „възродителния” процес

Написано от Христо Христов
Понеделник, 30 Януари 2012 10:52

6.

правит предложения кои от тях трябва да бъдат поведени на съд, изпратени в белези, разсояни или проинспектирани.

2. В работата по сигналите по-пълно да се използват възможностите на И "Физрен".

ПО ОБЕКТА НА СИГНАЛАТА, ОУЧЕЛ.

1. Преди започване на мероприятията да се направи оценка на обектите по делата на оперативен отчет и сигналите. Тези от тях, за които има данни, че подготвят организирани отпор, терор, диверсии, изграждат нелегални групи и организации и др., незабавно да бъдат задържани. Да се проведат и предмети кои от тях не бъдат ведени на съд, изпратени в белези или разсояни.

2. По време на провежданите мероприятия незабавно да се вземат на отчет протърсвателните националисти, за които са получени проверени данни, че подготвят масова, остра и вражеска дейност. По тях следва да се провеждат активни агентурно-оперативни и технически мероприятия. Вързо да се изяснова и преисчае дейността им още в зародък.

3. На всеки оперативен работник, допуснал някоя обект на оперативен отчет или в обслужваните от него обекти да се извърши терор, диверсии, да се организира масов отпор или друга остра вражеска дейност да се търси лична отговорност.

ПО ЛИЦАТА НА КРИМИНАЛА

1. Преди започване на мероприятията да се прогледат и оценят всички материали за лицата от вражеския контингент.

7.

Тези от тях, за които са получени проверени данни, че подготвят терор, диверсии, масова безредица и друга остра вражеска дейност да се задържат, след което се оценя и предпази, кои от тях не бъдат ведени на съд, изпратени в белези или разсояни.

2. Всички лица от вражеския контингент, които са свързани за политически престъпления да бъдат задържани. Да се проведат и предмети кои не бъдат изпратени в белези или разсояни.

По време на провеждане на мероприятията особено внимание да се обърне на бързото установяване вражеската дейност на новопоявяващи се контингент от средите на младежите, интелектуалците, мисленското духовенство, лидерите на новосъздадените неформални националистически групи и лица, проявяващи с авторитет и влияние. Те да бъдат незабавно задържани, дадени под съд, възбуждани или разсоявани.

3. Да се осигури пълното наблюдаване на лицата от контингента, за които нямаме достатъчно основания да приложим провиденията от закона мерки.

4. Същевременно да се проследят всички опити за вражеска дейност и от страна на българи, включени във вражеския контингент.

ПО ПРОПАГАНДИСТИКАТА

Да се активизира пропагандистичната дейност и се подобри нейната ефективност. С провежданите честни и общи пропагандистични мероприятия да се създаде убежденост, че органите на държавна сигурност действуват твърдо и безкомпромисно за пре-

8.

осичано на всякакви неволеми и враждебни прояви, вземат най-строги административни и други мерки, включително и арешатично към наказателна отговорност.

В изпращаните ежедневни грани да се отразяват освен по-важните данни, които са придобити за острите намерения и прояви по сигналите и делата на оперативен отчет, и конкретните мерки, които Окръжните управления на ИОР са взели за пресичане дейността на обектите. Да се докладват също и резултатите от провежданите мероприятия.

НАЧАЛНИК ВЕСТО УПРАВЛЕНИЕ ДС
ГЕН.-МАЙОР: *Иван*
А. Иукава

050-0.1.050-
Ш 1 - ЦИОУ
Ш 2 - И-И ОУ-е ДС
Ш 3 - ВГУ - ДС
Ш 4 - О4 отдел, ОО ДС
Иван. В. Божков
Иван. Георгиева 679
София, 17.01.1985 г.

Строго секретен инструктаж за „възродителния“ процес

Написано от Христо Христов
Понеделник, 30 Януари 2012 10:52

9

СТРОГО СЕКРЕТНО!
Екз. № 2

Във връзка с провежданите мероприятия за подмяна на турско-арабските имена оперативната обстановка в страната е сложна. Тези мероприятия почти завършиха в Южна България. Продължава да се работи по отделни лица от Старозагорски и Свиленски окръзи.

БЪЛГАРСКИ ОКЪЛ:
Обстановката се нормализира, активизира се работата по изготвянето на нови паспорти. Изяснена е дейността на обектите по ГДОР "Навигаци", намерени са ивентурирани материали, написани от главните обекти и днес ще бъдат взети.

ПЛОВДИВСКИ ОКЪЛ:
На 21 т. месец имаме организирани групи от по 200 човека в Пловдив и Асеновград. Ползи на контрол сигнал за наличие на нелегална организация в с. Долни Бодей. Лице от с. Кулжа е близка връзка на обектите на ОУ-НП-Бърдари по ГДОР "Бургова" за нелегална организация. То възнамерява да организира група около себе си, която да предизвика масови безредици. Въпреки оказаната им помощ ОУ-НП Пловдив все още не работи активно по тези случаи. Не информираха за своевременно за групите в Пловдив и Асеновград и взетите мерки. Изпратен е оперативен работник от VI у-ние, който на място им оказва помощ.

10

2.

ВЪРНИСКИ ОКЪЛ:
Няколко села в Ивановски район започнало преименуването, а днес продължава в целия окръг. Сред населението съществува страх от преименуването. В отделни промишлени предприятия не се изваждат на работа част от работниците с турско-арабски имена. 150 души жени от иваницки цех в град Венец групово напуснали работата. Задръжани с двама подстрекатели. Отделни лица от това населено напускат окръга с личните си моторни превозни средства. Ученици бягат от ванпачата и отиват в родните си села.

Независно се реагира по всички остри сигнали. Задръжани са 50 лица - обекти и отвлечени протурски националисти, а 404 са мобилизирани. ОТ мобилизираните са се явили само 282, останалите се издирват.

ТЪРГОВИНСКИ ОКЪЛ:
С усилен темпове продължава преименуването. До септември бяха сменени турско-арабските имена на 44000 лица. Успешно се провеждат тези мероприятия в района на Голямо Герлово, Омуртагски район, където знае най-компактната маса от това население.

Всички получени сигнали се изясняват незабавно. Профилактирани са 100 лица. Задръжани са и се води следене на 9 лица, а 5 са предложени за изпращане в Белево. В запас са взети 23 националисти.

РАЗГРАДСКИ ОКЪЛ:
Провеждат се разговори с партийни и стопански акти за смяната на турско-арабските имена. Особено остро реагират срещу видими провежданите мероприятия лица от средите на интелигенцията. Въпреки това в тесен кръг те

11

3.

споделят, че вече са си избрали български имена. Получен е сигнал, че детска учителка в с. Белевци заявила, че имало подготвени 5 взрива, един от който на каскада Белжекен. Разпоредено е лицето да бъде задръжано и подложено на активен разпит. Уведомено е ОУ-НП-Пазарджик.

СЛИВИСКИ ОКЪЛ:
Оперативната обстановка е сравнително спокойна. Взема се незабавно отношение към всички сигнали. Мобилизирани са 100 протурски националисти. Изготвени са предложения за изпращане в Белево на 12 лица. Уточнено е преди започване на мероприятията да бъдат задръжани в ВУ на МР 40 лица.

РУСЕНСКИ ОКЪЛ:
Оперативната обстановка е сравнително спокойна. Днес в 17,00 часа ще бъде свикан партийния акти, а утре сутринта започва провеждането на мероприятията. Уточнено са и се мобилизират 100 протурски националисти. Незабавно се изясняват и се взема отношение към сигналите за остра поддривна дейност.

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ ОКЪЛ:
Успешно се провежда мероприятията. От 7500 лица с турскоарабски имена са подменени имената на 4300, Утре приключва мероприятията. Нема сигнали за остра поддривна дейност.

ТОЛБУХИ:
Има уточнение на окръжното ръководство мероприятията да започне на 20 февруари ?

Написано от Христо Христов
Понеделник, 30 Януари 2012 10:52

4.

СЛЕНГ:
Задържани са 42 лица, подбудители и организатори на масови безредици. Открити е групова разработка за пълното излизане на подмяната дейност и евентуални други подстрекатели и организатори.

БАНА:
Определени са 9 района и в 3 веча е започнало преименоването. Мобилизирани са 200 протурски националисти. Задържан е и ще бъде изгонен от страната турски гражданин, който разпространявала турски вестници с антибългарски материали в тях.

ВРАНА:
Започнало е преименоването, но са получени сигнали за остра вражеска дейност.

СОЧИ:
Сред отделни лица от средите на художествено творческата интелигенция и студентите са доловени редица негативни коментари във връзка с преименоването. ДК на БКП не провежда среща с журналистите от в. "Нени зъкъ" - Нова Светлина сч. "Нени Кат" - Нов вятър и от турските редакции в Радно София, на които не бъде връжонена партийната политика във връзка с преименоването. За настроената в редакциите на в. "Нени зъкъ" - Нова светлина е уведомен главния редактор Казимир Казимир за вземане на мерки.

Не бъде изваден от работа с микрофон Изветин Изветов, протурски националист и не бъде профилиран. Не бъде профилиран и Сакри Исхмедов, журналист във в. "Нени зъкъ", който прави остри вражески изказвания във връзка с подмяната на имената.

5.

Предложени са двама обекти, протурски националисти - 1 студент и един пенсионер, бивш журналист - да бъдат изпратени в Едлене.

Вечни сигнали за остра подмяна дейност незабавно се вземат на контрол в ОБ У-ние ДС и се оказва активна помощ, включително и на място, по изясняването им.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

1. Да се вземат мерки за ограничаване консумацията на алкохол в обществените заведения в районите, където се провежда мероприятията.
2. Да се съкрати процедурата за изпращане в Едлене, като се даде възможност на окръжните началници на МР и окръжните прокурори да утвърждават предложенията за принудително установяване в Едлене.
3. Завърналите се изселници, които са все още без гражданство и отказват да си сменят имената, да се връщат в Турция.

НАПІ в 2 ежа.
И 1 -
И 2 -
Изн. В. Божков
Стн. В. Георгиева
23.01.1985 г.
С о ф и н